

Netværk for fri europæisk journalistik

Udkast til charter

Netværk af europæiske medieorganisationer og fagfolk med følgende mål:

På kort sigt

- Dele information og viden for at styrke medlemmerne individuelt
- At gøre opdateret information og viden lettere og hurtigere tilgængelig
- At blive et netværk i hele Europa af kolleger med samme professionelle journalistiske holdning og arbejdsmetoder
- Være stærkere sammen mod pres udefra og ovenfra
- Være i stand til at have regelmæssig kontakt med ligesindede kolleger i hele Europa
- Nedbryde journalistiske grænser inden for Europa
- Leder efter nye måder at overleve økonomisk på uden at miste uafhængighed
- Tilbyde et sted for journalistisk træning
- Samarbejde om spørgsmål og temaer og sætte dem på dagsordenen

På længere sigt

- Etablering af et nyt og uafhængigt europæisk pressekontor
- Opbygning af en skal omkring netværket af andre fagfolk, der kan støtte organisationen og dens medlemmer i forskellige situationer. Det kunne være advokater, skattespecialister, sprogspecialister, rejse- og indkvarteringsorganisationer, IKT-specialister, hardwareleverandører, forlæggere osv.

Netværket har til formål at opmuntre til uafhængig informationsformidling for at udvikle læsernes/seernes/lytternes kritiske sans; ikke for at fremme nogen bestemt ideologi. Det foretrækker refleksion frem for tro, argumenter frem for overbevisninger.

Motto

Frihed er altid dissidenters frihed - Rosa Luxemburg

Vejledning

- München-charteret

https://nl.frwiki.wiki/wiki/Charte_de_Munich

- Bordeaux-kodeks

https://www.wikiwand.com/nl/Code_van_Bordeaux

Hvorfor netværket Parrhesia?

Journalistikken i Vesten har mistet sin rolle som kontrol af magten.

Som følge af neoliberalismens dominerende sociale og politiske ideologi og den tilhørende kommercialisering af mange områder i de vestlige samfund er mange tidligere uafhængige journalistiske virksomheder blevet omdannet til medievirksomheder og er faldet i hænderne på de magtfulde og velhavende. Disse nye ejere bruger medierne til at fastholde og styrke deres egen magt og rigdom. Journalistuddannelserne er også degenereret til erhvervsuddannelser, hvor man uddanner medarbejdere til medievirksomheder, ikke hvor man underviser i fri og uafhængig journalistik. At være journalist er blevet et job med løn og status, ikke et kald eller et arbejde ud fra indre motivation eller overbevisning.

En journalist (m/k) er et almindeligt menneske af kød og blod og har også sin rolle i samfundet. Det betyder ofte, at han har familie, hus og boliglån og har brug for at skabe en indkomst til det. Ved at modtage "løn for arbejde" som ansat i en medievirksomhed giver de faktisk og grundlæggende afkald på en del af deres journalistiske uafhængighed. Dermed krænkes den fuldstændige journalistiske frihed fundamentalt. Alt dette i overensstemmelse med ordsproget: "Hvis brød du spiser, hvis ord du taler".

På grund af pengenes betydning, cost-benefit-analyser og indtjeningsmodeller træffes der beslutninger om, hvilke emner der skrives om, hvilke der ikke skrives om, hvilke meninger der er, hvilke lande der er positive, hvilke der er negative og så videre. Det fremmer ikke objektiviteten, men derimod ejernes interesser.

Denne situation har ført til en instrumentalisering af journalister fra magthavernes side: de store kapitalforvaltere, NGO'erne, PR-konglomeraterne, de store virksomheder (big tech, big data, big pharma, big money osv.), kort sagt den transnationale elite af oligarker. Politik og medier er købt og påvirket af dem (foreskrevet indhold til gengæld for økonomiske incitament) og er derfor ikke længere uafhængige. De tjener ikke længere de frie mennesker mod regeringernes magt.

Der er ikke længere noget demokrati. I et velfungerende demokrati bør der faktisk være mulighed for at blive ordentligt informeret. Man skal have god information fra alle mulige forskellige kilder. Det er det, folk har brug for til at træffe gode beslutninger, f.eks. om hvem eller hvilket parti de skal stemme på.

Det mest kendte eksempel er coronakrisen, hvor grupper har brugt deres magt til at få mere magt, f.eks. WHO og nationale regeringer, eller til at tjene flere penge, f.eks. Big Pharma og GAMAM (Google, Amazon, Meta, Apple, Microsoft).

I løbet af de sidste par år har flere grupper set dagens lys, som har forsøgt at få en anden stemme hørt på forskellige måder (papir, internet, radio, tv). Indholdet af mange af disse kanaler har tilsyneladende vist sig at være uønsket, da censuren stiger med håndkraft, senest med loven om digitale tjenester (DSA), som trådte i kraft den 25. august 2023. Håndhævelsen af denne lov ligger i hænderne på EU-Kommissionen og særlige koordinatore.

Med andre ord er ytringsfriheden i Europa under stort pres. Det bliver stadig sværere for journalister at arbejde frit. Etablering af et netværk kan hjælpe med at styrke hinanden, komme ud af presset og give journalistikken sin rolle tilbage som en overvågende magt og som elitens lus.

Fra og for hvem

Netværket er tiltænkt europæiske organisationer, der udøver journalistik, og som tilslutter sig ovenstående retningslinjer og har dokumenteret erfaring med at gå imod den nuværende mainstream-fortælling.

Både journalister, der arbejder selvstændigt, og journalistiske organisationer kan blive en del af netværket.

Paresia er et initiativ fra Kairos (BE) og De Andere Krant (NL), som inviterer alle frie, uafhængige journalistiske organisationer i Europa til at deltage.

Navnet Paresia

Parrhesia står for at turde tale offentligt om en ubekvem sandhed.

Med Michel Foucaults ord: *"Mere specifikt er parrhesia en verbal aktivitet, hvor en taler udtrykker sit personlige forhold til sandheden og risikerer sit liv, fordi han anerkender det at tale sandt som en pligt til at omvende eller hjælpe andre til det bedre (såvel som sig selv). I parrhesia bruger taleren sin frihed og vælger åbenhed i stedet for overtalelse, sandhed i stedet for løgn eller tavshed, dødsrisiko i stedet for livskvalitet og sikkerhed, kritik i stedet for smiger og moralsk pligt i stedet for egeninteresse og moralsk apati."*

Det foreløbige arbejdsnavn Paresia blev valgt, fordi det er en kort betegnelse fra oldgræsk, så man undgår oversættelsesproblemer. Målet er at lade hver enkelt person arbejde og kommunikere med andre europæere på sit eget sprog så meget som muligt. Der er ikke valgt et generelt arbejdsprog for netværket, da et europæisk netværk forudsætter europæisk mangfoldighed, hvoraf sprog er en væsentlig del.
